

บทรายการวิทยุฟันทอล์ค
เรื่อง ปัญหาที่พบได้บ่อยภายหลังการถอนฟันและการดูแลรักษา
เรียบเรียงบทความโดย อ.ทพญ.ธัญญพัทธ์ อิงบุญมีสกุล

หลายคนเคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการถอนฟันมาก่อนและบางคนก็ไม่เคย สำหรับคนที่เคย เมื่อถูกแนะนำให้ถอนฟันคุณหมอก็จะแนะนำว่าควรปฏิบัติตัวอย่างไร ตัวอย่างเช่น กัดผ้าก๊อชไว้แน่นๆ 30 นาที – 1 ชั่วโมง แปร่งฟันเบาๆบริเวณแผลถอนฟัน หรือทานยาแก้ปวดเมื่อมีอาการ เป็นต้น บางครั้งก็จะได้กระดากใบคำแนะนำให้ไปอ่านเพิ่มเติมเพื่อฟังตรงไหนไม่ทันอีกด้วย การปฏิบัติตามคำแนะนำเหล่านี้ก็จะช่วยลดปัญหาหลังถอนฟันได้

สำหรับปัญหาที่พบบ่อยและน่าหวาดกลัวสำหรับใครหลายคนคงหนีไม่พ้น การมีเลือดออกหรือเลือดไหลไม่หยุดภายหลังถอนฟัน ในคนปกติที่สุขภาพดีไม่มีปัญหาโรคเลือดหรือทานยาที่มีผลต่อการแข็งตัวของเลือด การกัดผ้าก๊อชเพียงไม่นานก็สามารถห้ามเลือดได้ในกรณีที่ถอนฟันแบบง่าย แต่ในคนๆเดียวกันนี้ ถ้าเคঁไม่กัดผ้าก๊อชแน่นๆหรือนิ่งๆ คอยอยู่เลือดออกมาอยู่เรื่อย เลือดก็ไม่หยุดไหลได้เช่นกัน จริงๆกระบวนการห้ามเลือดของแผลถอนฟันก็เหมือนกับบาดแผลอื่นตามร่างกาย เกิดเลือดจะมากเกาะกลุ่มกันเป็นลิ่มเลือด ถ้าเรากระบวนการแข็งตัวของลิ่มเลือดด้วยการบ้วนปากหรือยุบน้ำลายบ่อยๆเลือดก็จะยังไหลได้เหมือนเราไปแกะแผลที่เลือดกำลังจะหยุดไหลนั้นแหละ ซึ่งการกัดผ้าก๊อชไม่ตืนี่เองเป็นสาเหตุส่วนใหญ่ของการเลือดไหลไม่หยุดสำหรับสาเหตุอื่นๆของการเลือดไหลไม่หยุดเราจะพูดคุยกันในช่วงหน้า พักฟังเพลงเพราะๆกันสักครู่ละคะ

-----เพลง-----

กลับมาพบกันอีกครั้งในเบรกที่สอง ปัญหาเลือดไม่หยุดไหลนอกจากจะมีสาเหตุเฉพาะบริเวณบาดแผลคือการกัดผ้าก๊อชแล้ว ก็ยังมีสาเหตุอื่นได้อย่างการที่แผลบริเวณนั้นฉีกขาดหรือมีขนาดใหญ่ เช่น การผ่าฟันคุดหรือการถอนฟันหลายซี่ การที่กัดผ้าก๊อชในระยะเวลาสั้นๆเลือดอาจยังไม่หยุดไหลดี ให้แก้ไขโดยพับผ้าก๊อชซีกขึ้นสองชั้นให้ใหญ่พอกัดแล้วแน่น กัดบริเวณบาดแผลใหม่อีกครั้ง หลีกเลี่ยงการพูดคุยขณะห้ามเลือดเพราะการพูดจะทำให้ผ้าก๊อชคลายหรือยับ อธิบายง่ายๆว่าไม่แน่นนั่นละคะ กัดต่อ 30 นาที – 1 ชั่วโมง เช่นเดิม หากเลือดยังไม่หยุดไหล หมายถึงเลือดยังซึมแดงทั้งปาก ไม่ใช่แค่ปนน้ำลาย แนะนำว่าควรกลับไปพบทันตแพทย์อีกครั้งเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาคะ ถ้าไปหาหมอที่โรงพยาบาลคุณหมอมองอาจจะไม่แน่ใจว่าแผลถอนฟันมีปัญหาหรือไม่ ฉะนั้นถ้าทันตแพทย์ท่านเดิมหรือมีทันตแพทย์ที่ยังพอหาได้ในเวลานั้นแนะนำให้ไปหมอฟันก่อนคะ แต่ถ้าเลยเวลาทำการไปแล้วก็ให้ไปที่แผนกฉุกเฉินโรงพยาบาลใกล้บ้านนะคะ ที่ต้องไปหาหมอฟันหรือหมอกรณีเลือดไม่หยุดเพราะการที่เลือดไหลไม่หยุดอาจมีสาเหตุจากอื่นๆได้เช่นกันคะ ที่พบได้ไม่มาก เช่น เป็นโรคเลือดที่ไม่เคยถูกวินิจฉัยมาก่อน สำหรับกรณีนี้แม้พบได้น้อยแต่ก็ค่อนข้างอันตรายเหมือนกันคะ หรือกินยาละลายลิ่มเลือดแต่ไม่บอกคุณหมอ กลัวคุณหมอไม่ถอนให้ ถ้าเลือดไม่หยุดไหลจะแย่มากกว่านะคะ บางครั้งอาจถอนได้หรือใส่สารห้ามเลือดเอาได้ก็ได้คะแล้วแต่รายไป ถ้าไม่ได้คุณหมอก็จะเขียนจดหมายไปปรึกษากับแพทย์ที่ดูแลโรคประจำตัวของเราเพื่อเลือกทางที่ปลอดภัยสำหรับคนไข้คะ ดังนั้นอย่าปกปิดประวัติทางการแพทย์นะคะ เพื่อความปลอดภัยของคนไข้เอง พักฟังเพลงกันสักครู่ แล้วช่วงหน้ามาเจอกันกับปัญหา อูยยยย ปวดจังเลยคะหมอ

-----เพลง-----

ปัญหาการปวดหลังนอนฟัน โดยปกติจะปวดไม่มากสามารถบรรเทาอาการได้โดยการรับประทานยาแก้ปวด เช่น **Paracetamol, Tylenol, Ponstan, Brufen** ชื่อยาเหล่านี้เป็นยาที่หาได้ตามร้านขายยาทั่วไป แต่ในกรณีที่ยาแก้ปวดช่วยไม่ได้ ปวดมากหรือปวดนานหลายวัน ก็สามารถกลับไปพบทันตแพทย์เพื่อปรับยาแก้ปวดที่แรงมากขึ้นหรือหาสาเหตุของอาการปวดอื่นๆ กรณีที่ปวดมากๆ และมักจะเป็นหลังนอนฟันไปแล้ว 2-3 วัน ปวดมากขึ้นกว่าหลังนอน ปวดแบบตื้อๆ ร้าวๆ รู้สึกว่าแผลนอนฟันมีกลิ่น อาจเกิดจากกระดูกเข้าฟันอักเสบ อาการแบบที่กล่าวไปเมื่อไปพบคุณหมอฟันก็จะใส่ยารักษาลงในแผลนอนฟันและนัดกลับไปติดตามอาการ อาการที่ผิดปกติหรือมีข้อสงสัยควรกลับไปให้คุณหมอตรวจดูซ้ำนะคะ คุณหมอจะได้ช่วยรักษาแก้ไขให้ได้ค่ะ หรือการติดเชื้อการทำให้ปวดได้เหมือนกันค่ะ กลับไปให้คุณหมอตรวจก็ช่วยยืนยันว่าแผลไม่เป็นอะไรก็ช่วยให้สบายใจได้ในระดับนึงค่ะ ถ้าติดเชื้อจริงก็จะได้รับยาปฏิชีวนะหรือยาฆ่าเชื้อร่วมกับกำจัดสาเหตุของการติดเชื้อไปด้วยค่ะ

สำหรับภาวะแทรกซ้อนอื่นๆ หลังนอนฟันพบได้น้อยค่ะ เช่น ขากรรไกรค้าง ปวดข้อต่อขากรรไกรซึ่งจะปวดบริเวณหน้าหู อันนี้ก็จะเกิดได้บ้างถ้าฟันนอนยากหรืออ้าปากนานค่ะ มีรูทะลุระหว่างช่องปากกับไซนัส สำหรับอันนี้พบได้เมื่อนอนฟันบนที่รากใกล้ไซนัสค่ะ อาการก็จะมีน้ำเข้าจมูกเวลากินน้ำ พุดเสียงขึ้นจมูก ถ้าเป็นสองอันนี้ควรไปพบทันตแพทย์ให้คำแนะนำแก้ไขนะคะ

ส่วนการบวมหลังนอนฟันอาจพบได้น้อยค่ะ ถ้าเป็นการบวมจากการอักเสบ ให้ประคบเย็นช่วง 2-3 วันแรกหลังนอน ช่วยได้ค่ะ แต่ถ้าบวมจากการติดเชื้อ ผิวหนังบริเวณนั้นจะอุ่นร้อนบวมแดง กดเจ็บ อาการนี้ควรพบทันตแพทย์ค่ะ

หากคุณผู้ฟังท่านใดที่รับฟังรายการของเราแล้วมีคำถาม มีข้อสงสัยเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพช่องปากด้านอื่นๆ สามารถโทรศัพท์เข้ามาปรึกษา หรือนัดหมายเพื่อรับการรักษาทางทันตกรรมได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ **055-966866** ทางโรงพยาบาลทันตกรรม มหาวิทยาลัยนเรศวร ยินดีให้บริการ เพราะสุขภาพช่องปากเป็นเรื่องที่สำคัญค่ะ